

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/42/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819200701
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8819200701.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletej U. N., W.. XX.X.XXXX, bytom pri matke, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh otca: Y. N., W.. X.X.XXXX, bytom N. XX, I. T., zast. Mgr. Vladimírou Doničovou, advokátkou, Lipová 1, Humenné, za účasti matky: E. N., W.. XX.X.XXXX, bytom N. XXX/XX, U. W. M., zast. Mgr. Františkom Chocholom, advokátom, Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou, o zníženie výživného, t a k t o

rozhodol:

I. M e n í s a výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/83/2017-96 zo dňa 28.11.2017 a to tak, že sa z n i ž u j e vyživovacia povinnosť otca na maloletú U. N. zo sumy 150,-eur na sumu 100,- eur mesačne, ktoré výživné je otec p o v i n ň ý platiť vždy do 30. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc mesiacom marec 2019.

II. V prevyšujúcej časti návrh otca z a m i e t a .

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa podaným návrhom domáhal zníženia výživného na maloletú dcéru U. zo sumy 150,-eur na čiastku 30,-eur mesačne. V návrhu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č .k. 8P/83/2017-96 zo dňa 28.11.2017 bolo jeho manželstvo s matkou maloletej rozvedené. Maloleté deti E. E. U. boli na čas po rozvoде zverené do osobnej starostlivosti matky a on ako otec bol zaviazaný platením výživného na syna E. po 200,-eur a na dcéru U. po 150,-eur mesačne. Od rozhodnutia súdu o výživnom sa podstatne zmenili jeho pracovné schopnosti a možnosti. Otec má toho času stále živnostenské oprávnenie, ale momentálne nikde nepracuje. Do konca marca 2018 vykonával prácu v zahraničí. Od apríla 2018 do konca júna 2018 bol bez práce. Od augusta 2018 do novembra 2018 pracoval ako živnostník za priemernú sumu 500,-eur a preto nemá dostatok finančných prostriedkov na úhradu súdom určeného výživného. Každý mesiac má otec výdavky spojené s platením inkasa za nájomný byt vo výške 286,18 eur, za elektrinu 18,70 eur, plyn 10 eur, rozhlas a televíziu 4,64 eur čo spolu činí sumu vo výške 319,52 eur. Ešte počas manželstva vznikol dlh za byt vo výške okolo 2000,-eur, ktorý otec dodnes spláca. Taktiež vznikol dlh na poplatku za zber, prepravu a likvidáciu komunálnych odpadov v sume 586,65 eur. Otec musí splácať aj pôžičku vo výške 200,-eur, ktorú čerpali spoločne s bývalou manželkou vo výške 3500,-eur. Otcov dlh na Sociálnej poisťovni predstavuje sumu 4283,21,-eur, ktorý nemá z čoho zaplatiť. Sociálna poisťovňa dala podnet na zrušenie jeho živnostenského oprávnenia.

2. Matka so znížením výživného nesúhlasila.

3. Kolízny opatrovník ponechal rozhodnutie o výške výživného na rozhodnutie súdu podľa vykonaného dokazovania. Zníženie výživného však nie je v záujme maloletého dieťaťa.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dokladmi: lustrácia rodičov v Sociálnej poisťovni, daňové priznanie otca, doklady o príjme a výdavkoch rodičov, výpis z Obchodného vestníka týkajúci sa otca, výpis zo Živnostenského registra a dohoda o pracovnej činnosti otca, písomné vyjadrenia oboch rodičov, oboznámením sa s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 8P/83/2017, 5Pc/7/2017 a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k.: 8P/83/2017-96 zo dňa 28.11.2017 bolo manželstvo Y. N., W.. X.X.XXXX a E. N., W.. XX.X.XXXX rozvedené. Na čas po rozvoде boli maloleté deti E. a U. zverené do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazaný platením výživného na syna po 200,-eur a na dcéru po 150,-eur mesačne. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 1.2.2018.

6. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že na jeho strane došlo k podstatnej zmene pomerov. Vzhľadom na dlh v Sociálnej poisťovni mu bola zrušená živnosť, takže momentálne môže pracovať len na základe pracovnej zmluvy. Naposledy bol zamestnaný v Českej republike, kde jeho príjem dosahoval sumu od 500 do 700 eur. Pracoval tam tri mesiace, ale pracovný pomer ukončil, keďže s priateľkou očakávajú narodenie ich spoločného dieťaťa a tehotenstvo jeho partnerky je rizikové. Toho času je nezamestnaný a bez príjmu. Býva s priateľkou v podnájme na L. N. U. U. W. M., kde je potrebné uhrádzať nájomné vo výške 260,-eur. Nemá žiaden príjem, jeho priateľka poberá dávku vo výške 250,-eur. Otec potvrdil, že vyživovaciu povinnosť na maloletú U. ako aj na plnoletého syna si plní podľa jeho momentálnych finančných možností, zhruba po 100,-eur mesačne. Má viaceré finančné záväzky kvôli ktorým bol na jeho osobu vyhlásený konkurz. S deťmi sa otec nestretáva od rozvodu jeho manželstva. Má za to, že matka detí ovplyvňuje v tom smere, aby deti s otcom nijako nekomunikovali. Finančné úspory nemá otec žiadne, nevlastní nehnuteľný majetok ani hnuťelné veci väčšieho rozsahu. Vo vlastníctve má skúter v hodnote asi 150,-eur.

7. Z výpovede matky vyplýva, že táto so znížením výživného nesúhlasí, keďže výdavky na maloletú U. sa od poslednej úpravy výšky výživného zvýšili. Dcéra je študentkou strednej školy. Otec sa o dcéru vôbec nezaujíma. V prípade sviatkov ju neobdarúva. Matka sa od rozvodu osobne stará o ich dve nezaopatrené deti, dcéru U. a syna E., ktorí obaja študujú a aktívne sa pripravujú na ďalšie povolanie. Syn študuje nadstavbové štúdium na L. H. Š. U. U. W. M.I., dcéra na L. v M.. Keďže otec si dlhodobo neplnil vyživovaciu povinnosť, matke je vyplácané od štátu náhradné výživné. Matka päť rokov pracovala v spoločnosti Y., L..C..I... Toho času je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. Podľa jej vedomostí otec denne pracuje, ale na čierno. Usudzuje to najmä z toho, že aj počas ich spolužitia si otec týmto spôsobom zabezpečoval príjmy. Ak otec poukazuje na jeho dlžoby vyplývajúce z podnikania, to iba ilustruje jeho nezodpovedný a ľahostajný prístup k životu. Na strane otca neexistujú žiadne objektívne príčiny, ktoré by mu bránili v zamestnaní sa. Matka býva spolu s deťmi v jednoizbovom nájomnom byte, za ktorý sa uhrádzajú výdavky spolu vo výške okolo 163,-eur. Príjem matky pozostáva z podpory v nezamestnanosti, má zdravotné problémy týkajúce sa kolena, ktoré jej bránia v zamestnaní sa. Lekári jej odporúčajú aj operáciu. Dcéra študuje na strednej škole v M., kde býva počas týždňa na internáte. Okrem bežných výdavkov na stravu, ošatenie, hygienické potreby musí matka uhrádzať poplatok za stravu dcére na internáte 25,-eur. Výdavky za telefón spolu s internetom činia 30,-eur. Doprava do školy stojí 20,-eur, školské pomôcky - poplatky 30,-eur mesačne, výdavky u zubára okolo 12,-eur, vzhľadom na zubný strojček. Pravidelné lekárske kontroly v súvislosti s pankreasom dcéry predstavujú 8,-eur mesačne. Maloletej U. minimálne mesačne matka prispieva vreckovým v čiastke 40,-eur. Ďalšie náklady sú spojené s úhradou poplatkov za školský výlet, ale najmä so zakúpením klavíra a gitary.

8. V priebehu súdneho konania otec maloletej zmenil pobyt z mesta U. W. M. do obce N. a to od dátumu 12.8.2019. V tejto obci býva spolu s priateľkou v rodinnom dome jej matky a v Prešovskom okrese si hľadá aj nové zamestnanie.

9. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2018 vyplýva, že otec maloletej ako živnostník v tomto období vykázal príjmy vo výške X XXX,XX,-eur, výdavky X XXX,XX,-X., teda základ dane predstavoval sumu X XXX,XX,-eur.

10. Z Obchodného vestníka 178/2019 vyplýva, že rozhodnutím Okresného súdu Prešov sp. zn. 50dK/721/2019 zo dňa 10.9.2019 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka - Y. N., W.. X.X.XXXX.

11. Z listinných dokladov doložených otcom súd zistil, že v období od 15.3.2019 do 30.5.2019 pracoval v spoločnosti Z. V., L.. L..C..I.. a za dané obdobie priemerný mesačný čistý príjem otca činil 16 357,50 CZK, čo po prepočte predstavuje 633,84,-eur.

12. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou vyplýva, že otec maloletej Y. N. bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 5.8.2019. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni otec bol v období od 12.6.2017 do 28.3.2019 evidovaný v Sociálnej poisťovni ako samostatne zárobkovo činná osoba. Výpisom zo živnostenského registra bolo zistené, že Y. N. ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania ku dňa 29.3.2019. Dňa 8.10.2019 otec maloletej uzatvoril dohodu o pracovnej činnosti so spoločnosťou X. Z., L.. C.. I., Č., kde má dohodnutú odmenu v hodinovej sadzbe 2,9890,-eur. Dohodnutý rozsah pracovného času je 10 hodín týždenne.

13. Právna zástupkyňa otca poukázala na skutočnosť, že od poslednej úpravy výšky výživného došlo na strane otca k podstatnej zmene pomerov. Pri poslednom súdnom rozhodnutí otec dosahoval príjem približne v sume 1 200,-eur. Následne v Českej republike jeho príjem činil sumu okolo 500 až 600,-eur. Otcova finančná situácia nie je priaznivá, takže momentálne na výživu svojich detí prispieva podľa aktuálnych schopností a možností.

14. Právny zástupca matky vo vyjadrení uviedol, že otec sa v súdnom konaní snažil preukázať, že nemá príjem, že nemôže pracovať. V konaní bolo ale potvrdené, že niekoľko mesiacov bol otec dobrovoľne nezamestnaný. Zaevidoval sa na úrade práce až potom, čo mu to bolo vytknuté v súdnom konaní. Matka sama zabezpečuje starostlivosť maloletej dcéry, ako aj plnoletému synovi. Návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný. Na trhu práce sú ponuky, ktoré otec môže využiť. Je v možnostiach a schopnostiach otca pracovať a dosahovať pravidelný mesačný príjem.

15. Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, a to zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, ktorá suma činí v zmysle opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR od 01.07.2017 sumu 27,32 eur.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. V zmysle § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Vykonaným odkazovaním súd zistil, že návrh otca na zníženie výživného je čiastočne dôvodný. Pri ostatnej úprave výšky výživného v novembri 2017 otec ako živnostník dosahoval príjem v rozpätí 1.000,- až 1.200,- eur, vystavil aj faktúru v sume 1.925,25 eur. V daňovom priznaní za rok 2016 vykázal základ dane v sume 4.907,26 eur. Dcéra U. bola v tom čase žiačkou základnej školy a syn E. navštevoval

X. C. L.. V súčasnosti je dcéra U. študentkou strednej školy, býva na internáte a na uspokojenie odôvodnených potrieb dieťaťa je potrebná finančná pomoc zo strany otca, ktorý sa osobne o dcéru nestará. Na druhej strane uspokojovanie potrieb dieťaťa je vždy ohraničené zárobkovými možnosťami a schopnosťami povinného rodiča, v danom prípade otca. Zárobková a majetková situácia otca sa zhoršila. Vzhľadom na výšku peňažného záväzku v Sociálnej poisťovni, bolo na základe podnetu poisťovne zrušené živnostenské oprávnenie otca. Na jeho majetok bol vyhlásený konkurz a tieto skutočnosti majú za následok to, že otec nemôže vykonávať prácu ako živnostník. Má možnosť zamestnať sa na základe pracovnej zmluvy, dohody o pracovnej činnosti.

21. V súdnom konaní súd preveroval majetkovú a zárobkovú situáciu otca a zistil, že v období od 15.3.2019 do 30.5.2019 bol otec zamestnaný v Českej republike a jeho priemerný mesačný čistý príjem dosahoval sumu 16.357,50 CZK (633,84 eur). Túto prácu mohol otec vykonávať aj naďalej, ale súdu potvrdil, že pracovný pomer ukončil dobrovoľne, z vlastnej iniciatívy. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd takéto konanie otca posúdil ako vzdanie sa zamestnania, zárobku. Hoci teda otec bol po ukončení zamestnania v Čechách bez práce a bez príjmu, respektíve zamestnal sa od októbra 2019 na dohodu, súd musí pri rozhodovaní o výške výživného vychádzať zo skutočnosti, že je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať mesačný čistý príjem okolo 633,- eur. Otec je zdravý, schopný pracovať a musí si byť vedomý jeho zákonnej povinnosti podieľať sa na zabezpečení potrieb detí.

22. V súdnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 5Pc/7/2019 sa prejednáva návrh otca na zníženie výživného voči plnoletému synovi E.. V konaní bolo potvrdené, že syn E. je študentom strednej školy a poberá invalidný dôchodok. Pri rozhodovaní o výške výživného súdu zohľadňuje počet vyživovacích povinností rodiča. V danom prípade má otec v čase rozhodovania súdu vyživovaciu povinnosť na dve deti, pričom plnoletý syn má odôvodnené potreby čiastočne pokryté invalidným dôchodkom. Maloletá U.C. je bez príjmu, študuje a pri uspokojovaní základných životných potrieb, potrieb spojených so štúdiom, s nepriaznivým zdravotným stavom, je plne odkázaná na rodičov. Zohľadňujúc všetky tieto zistené skutočnosti ako aj súdnu prax, v zmysle ktorej približne 1 čistého príjmu povinného rodiča môže byť určená na plnenie jeho vyživovacej povinnosti voči všetkým vyživovaným osobám, súd znížil výživné zo strany otca na maloletú U. na čiastku 100,- eur mesačne. Výživné súd znížil počnúc mesiacom marec 2019, kedy na strane otca došlo k podstatnej zmene pomerov a to zníženiu zárobku dosahovaného v Českej republike.

23. Výška aktuálnych možností a schopností otca pracovať, dosahovať príjem neodôvodňovala zníženie výživného na čiastku požadovanú v návrhu, preto súd v prevyšujúcej časti návrh otca zamietol.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolací dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na astenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.